

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Рік навчання: – 1

Семестр: – 1

Кількість кредитів – 4

Мова викладання – українська

Керівник курсу

ППП

Професор кафедри освітології і педагогіки, доктор педагогічних наук, кандидат психологічних наук, професор **Ребуха Лілія Зіновіївна**

**Контактна
інформація**

Liliya_Rebukha@ukr.net

моб. тел.+38 097 425 98 66

Опис дисципліни

Дисципліна «Педагогіка та психологія вищої школи» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти цілісного й системного розуміння психолого-педагогічних основ становлення особистості та її результативної професійної підготовки в умовах ЗВО; ознайомлення з базовими складовими дидактики вищої школи та теорії виховання; вивчення основних характеристик та особливостей організації освітнього процесу у закладах вищої освіти; створення умов для засвоєння здобувачами вищої освіти психологічного змісту та організації основних видів педагогічної діяльності з використанням психологічних методів оптимізації освітнього процесу; розвиток практичних умінь і навичок творчого дослідницького підходу до організації педагогічної діяльності в умовах вищої школи. Основною метою вивчення дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» є підготовка компетентнісного фахівця з високим рівнем знань про зміст і напрями реформування вищої освіти, теоретичні, організаційно-процесуальні, психолого-педагогічні та методичні засади процесу навчання і виховання, як засадничого підґрунтя у набутті ним психолого-педагогічної грамотності, унеобхідненої для майбутнього професійного зростання, проведення власних наукових досліджень і викладацької діяльності.

Дисципліна «Педагогіка та психологія вищої школи» логічно структурована за змістом, що дозволяє формувати уміння і навички проведення лекційних, семінарських і практичних занять; передбачає цілеспрямовану роботу над вивченням спеціальної літератури та активність здобувачів на лекціях і практичних заняттях, самостійну роботу та виконання індивідуальних завдань.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 1	1. Засадничі основи педагогіки та психології вищої школи	Знати термінологію дисципліни, вміти пояснювати базові концепції, використовувати власні приклади для ілюстрації відповідей, знаходити спільні риси та відмінності при порівнянні фактів, явищ, характеризувати певні явища. Визначати та пояснювати методичні основи викладання у ЗВО, ідентифікувати психологічні і педагогічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання; аналізувати предмет і структуру педагогіки та психології вищої освіти. Демонструвати розуміння закономірностей та особливостей основних категорій педагогіки та психології професійної освіти, методів наукових досліджень.	Розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань
2 / 1	2. Інновації в системі вищої освіти	Застосовувати методи дослідження у питаннях понять про учіння і навчання, ефективність різних методів засвоєння інформації, моделей навчання. Вміти структурувати педагогічні технології, враховуючи вимоги до її проектування та умови формування інноваційних педагогічних технологій.	Розв'язання кейсів, практичних завдань, освоєння технік ефективного публічного виступу, складання схем виступів
2 / 1	3. Психологічні засади організації освітнього процесу у закладах вищої освіти	Сприяти адаптації першокурсників до освітнього процесу у вищій школі. Враховувати в навчальному процесі вікові особливості студентської молоді. Сприяти мотивації до навчання, забезпечувати психологічну готовність студентів до майбутньої професійної діяльності. Вміти здійснювати індивідуалізацію та диференціацію освітнього процесу.	
2 / 1	4. Організація навчання у вищій школі	Вміти використовувати основні форми організації освітнього процесу у закладах вищої школи. Знати функції, типологію, дидактичну структуру заняття. Демонструвати навички із застосування імітаційних та ігрових форм організації навчальної діяльності студентів.	Розв'язання проблемних питань, презентації результатів виконаних завдань
2 / 1	5 Лекція як основна форма навчання у закладі вищої освіти	Забезпечувати можливості розвитку та формування особистості з урахуванням різних умов проведення лекцій як форм організування навчання, самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів. Вміти аналізувати та обґрунтовувати необхідність знань про характеристику методів навчання у ЗВО та засобів навчання у вищій школі в процесі підготовки до	Розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань, мікровикладання

		лекційного заняття. Визначати найбільш ефективні засоби психологічного впливу на аудиторію, забезпечуючи ефективне застосування засобів вербальної та невербальної комунікації з аудиторією.	
2 / 1	6. Методика проведення семінарських, практичних, лабораторних занять	Демонструвати навички командної роботи у процесі вирішення фахових завдань. Здійснювати реферування наукових джерел, обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки щодо сутності та структури навчальних планів, навчальних програм як нормативних документів, що розкривають зміст знань, умінь та навичок з навчальної дисципліни.	Розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань
2 / 1	7. Самостійна робота студентів. Методика оцінювання, контролю знань студентів	Вміти організовувати різні види самостійної роботи студентів. Володіти педагогічними вимогами щодо контролю в процесі навчання. Вміти визначати компоненти, функції і види контролю, методи і форми контролю успішності студентів. Оцінювати результати навчально-пізнавальної діяльності студентів	
2 / 1	8. Психологічні засади інтерактивного навчання	Оволодіння сучасними інтерактивними практиками викладання: інтерактивні лекції; методи фасилітації в освітньому процесі; метод кейсів; метод проектів, Start-up-стратегія; метод коучингу та ін. Вміти публічно представити спільно розроблений груповий проект.	Командний проект та його презентація
2 / 1	9. Психолого-педагогічні особливості діяльності викладача	Ілюструвати особливості функціонування сучасної парадигми освіти в Україні, визначати закономірності розвитку вищої освіти, процесу навчання і виховання студентської молоді, її наукової та професійної підготовки відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства	Командні та індивідуальні проекти; презентації результатів виконаних завдань та досліджень, мікровикладання
2 / 1	10. Педагогічна майстерність викладача ЗВО	Демонструвати уміння застосовувати методичні прийоми підтримки інтересу до навчального матеріалу. Володіти психолого-педагогічною майстерністю та методикою викладання. Проявляти відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку щодо питань закономірностей і принципів дидактики вищої школи. Здійснювати розуміння та аналіз основних умов формування ефективної освітньої діяльності.	Командні та індивідуальні проекти; презентації виконаних завдань, мікровикладання

2 / 1	11. Формування та розвиток особистості студента на різних курсах	Здійснювати загальну характеристику і класифікацію студентів закладу вищої освіти, сприяти професійному самовдосконаленню майбутніх фахівців.	Розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань; мікрОВикладання
2 / 1	12. Пізнавальна діяльність студентів	Вміти використовувати і враховувати закономірності і властивості перцептивних процесів в процесі викладання. Демонструвати уміння з використання уваги, мовлення, уяви, мислення для підвищення ефективності навчання	Розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань, мікрОВикладання
2 / 1	13. Психологічний аналіз педагогічної взаємодії викладача та студента	Проводити аналіз шляхів подолання міжособистісних бар'єрів у спілкуванні, обирати ефективні методи вирішення складних педагогічних ситуацій, передбачати наслідки; володіти знаннями про критерії сформованості професійно-педагогічної комунікації та відповідати рівню вимог; проводити аналіз впливу професійної діяльності викладача на студентів.	Розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань; мікрОВикладання
2 / 1	14. Природа педагогічних конфліктів та технології запобігання їх виникнення	Використовувати інструментарій практичних методів професійно-педагогічної комунікації, методів профілактики та запобігання можливих відхилень, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, розв'язання конфліктів в педагогічній сфері, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин; застосовувати методи діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів.	Розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань; мікрОВикладання
2 / 1	15. Психолого-педагогічні особливості викладання педагогічних дисциплін на основі тренінгових технологій	Вміти використовувати тренінгові технології навчання як засобу розвитку професійних компетенцій у майбутніх фахівців. Знати особливості використання інформаційно-комунікаційних технологій при викладанні психолого-педагогічних дисциплін, Знати переваги та недоліки тренінгу як форми навчання у ЗВО. Використовувати уміння вирішувати проблемні завдання та ситуації в команді та індивідуально під час проведення тренінгових занять.	Проведення міні-тренінгу, розв'язування вправ

Літературні джерела

1. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
2. Кайдалова Л. Г., Сабатовська-Фролкіна І. С., Альохіна Н. В, Шварп Н. В. Педагогіка та психологія вищої школи : навч. посіб. Х. : НФаУ, 2019. 248 с.
3. Кучинська І. О. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Кам'янець-Подільський. 2020. 291 с.

4. Педагогіка вищої школи : підруч / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
5. Прищак, М. Д. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі: курс лекцій / М. Прищак, О. Б. Залюбівська. Вінниця : ВНТУ, 2019. 150 с.
6. Ребуха Л.З., Яценко Е.М., Левандовська І.З. Безперервна педагогічна освіта викладачів закладів вищої освіти: кластерний підхід. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*: зб. наук. праць. Запоріжжя: КПУ, 2021. Вип. 74. Т.3. С. 86–91. http://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2021/74/part_3/74-3.pdf
7. Теслюк В. М. Розвиток педагогічної майстерності: монографія Київ. :ЛІРА-К, 2019. 223 с.
8. Landrum, R. E. (2020). The nature of student-focused regional psychology conferences: Characteristics and continuing changes. In Woody, W. D. & Miller, R. L. (Eds.). Administration of a Student Friendly Psychology Conference: Challenges and Opportunities. (pp. 13-16). <http://teachpsych.org/ebooks/studentfc>
9. Melnychuk I, Rebukha L., Zavgorodnia T., Bloshchynskiy I. Strategic Significance of English in Self-Education of the Students iofn Socio-humanitarian Speciaclalties for Fundamentalization of University Education. *Modern Journal of Language Teaching Methods*. 2018. Vol. 8, Issue 11. pp. 711–719. (Web of Science).
10. Rebukha L., Polishchuk V., Chumak L., Zahoruiko, Y., & Prokopchuk. Increase of Social Status of Foreign Language in the Processing Academic Integrity in Higher School. *Postmodern Openings*, 2020. 11(2Sup1). pp. 125–144. (Web of Science). https://lumenpublishing.com/journals/index.php/po/issue/view/po_2sup1
11. Scherschel (Ed.) Teaching Tips: A Compendium of Conference Presentations on Teaching, 2019-2020. (pp. 42-47).
12. Scherschel, H. (Ed.). (2021). Teaching Tips: A Compendium of Conference Presentations on Teaching, 2019-20.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредит

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30 %	40 %	30 %
Поточне опитування (усне, письмове) на заняттях (теми 1–10) по 5 балів за тему – max 50 б. Модульна робота – 50 б.	Поточне опитування (усне, письмове, розв'язання кейсів) на заняттях (теми 11–15) по 10 балів за тему – max 50 б. Модульна робота – 50 б.	Підготовка КПЗ – 10 б. Захист КПЗ – 10 б. Виконання завдань під час тренінгу – 20 б. Тестові залікові завдання (у МУДЛІ): а) 10 тестів по 2 бали – 20 б. б) 2 задачі – по 15 б. в) написання теоретичного питання – 10 балів.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом